

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 1,487/25 – 2007 මාර්තු 08 වැනි බ්‍රහස්පතින්දා – 2007.03.08

(ආණ්ඩුවේ බලයපිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

IV (අ) වැනි කොටස - පළාත් සභා

පළාත් සභා නිවේදන

බස්නාහිර පළාතේ පළාත් සභාවේ කාර්ය පටිපාටි රීති 42 යටතේ ඉදිරිපත් කර ඇති පොද්ගලික මන්ත්‍රී ප්‍රඥප්තිය
නිවේදනයයි

බස්නාහිර පළාතේ පළාත් සභාවේ කාර්ය පටිපාටි රීති 42 යටතේ බස්නාහිර සමුපකාර අලෙවි සමාගම පිහිටුවීමේ ප්‍රඥප්තිය නම් වූ පොද්ගලික මන්ත්‍රී ප්‍රඥප්තිය ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා පළාත් සභා මන්ත්‍රී රේඛාංක දුෂ්‍යන්ත පෙරේරා මහතා විසින් මතු දැක්වෙන යෝජනාව හා ප්‍රඥප්තිය ඉදිරිපත් කර ඇති බව බස්නාහිර පළාතේ පළාත් සභාවේ කාර්ය පටිපාටි රීති 42 (4) යටතේ මා වෙත පැවරී ඇති කාර්ය ප්‍රකාරව මෙයින් ප්‍රකාශයට පත් කරමි.

2007 මාර්තු මස 08 වැනි දින,
සභා ලේකම් කාර්යාලය,
බස්නාහිර පළාතේ පළාත් සභාව,
නිදහස් වතුරය,
කොළඹ 07.

ලලිත් කන්නන්ගර,
ලේකම්,
බස්නාහිර පළාතේ පළාත් සභාව.

පළාත් සභා මන්ත්‍රී රේඛාංක දුෂ්‍යන්ත පෙරේරා මහතා විසින් ඉදිරිපත් කරන යෝජනාව :

බස්නාහිර පළාතේ නිෂ්පාදන පාරිභෝගික ජනතාවට තරඟකාරී මිලකට අලෙවි කිරීමටත්, පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය තොග ආනයනය හා අපනයනය කිරීමටත්, තොග සහ සිල්ලර වශයෙන් සියළුම වර්ගයේ පාරිභෝගික භාණ්ඩ ජනතාවට බෙදා හැරීම හා තොග පවත්වාගෙන යාම සඳහා පළාත් සභාවට අයත් සමාගමක් පිහිටුවීම අරමුණු කරගත්, මා විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන පොද්ගලික මන්ත්‍රී ප්‍රඥප්තියක් වන 2007 අංක.....දරන බස්නාහිර සමුපකාර අලෙවි සමාගම පිහිටුවීමේ ප්‍රඥප්තිය බස්නාහිර පළාතේ පළාත් සභාව අනුමත කළ යුතු යැයි යෝජනා කරමි.

එම යෝජනාවට අදාළ පොද්ගලික මන්ත්‍රී ප්‍රඥප්තිය :

2007 අංකදරන බස්නාහිර සමුපකාර අලෙවි සමාගම පිහිටුවීමේ ප්‍රඥප්තිය

බස්නාහිර පළාතේ නිෂ්පාදන පාරිභෝගික ජනතාවට තරඟකාරී මිලකට අලෙවි කිරීමටත්, රජයේ ආනයන අපනයන නීති රෙගුලාසි වලට යටත්ව පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය තොග ආනයනය කිරීමට හා අපනයනය කිරීමටත්, තොග ගබඩා කිරීමට, තොග සහ සිල්ලර වශයෙන් සියලුම වර්ගයේ පාරිභෝගික භාණ්ඩ ජනතාවට බෙදා හැරීමේ කටයුතු කිරීම සඳහාත් වන සමාගමක් පිහිටුවීම සඳහා විධිවිධාන සැලසීම පිණිස වූ ප්‍රඥප්තියකි.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ බස්නාහිර පළාතේ පළාත් සභාව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ.

මෙම ප්‍රඥප්තිය බස්නාහිර පළාතේ පළාත් සභාවේ 2007 අංක.....දරන බස්නාහිර සමුපකාර අලෙවි සමාගම පිහිටුවීමේ ප්‍රඥප්තිය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන අතර ආණ්ඩුකාරවරයාගේ අනුඥාව ලද දින සිට ක්‍රියාත්මක වන්නේය.

I වන කොටස

බස්නාහිර සමුපකාර අලෙවි සමාගම පිහිටුවීම හා එහි සාමාජිකත්වය

- “බස අස” පිහිටුවීම. 1. (1) මෙහි මින්මතු “බස අස” යන නාමයෙන් හඳුන්වනු ලබන බස්නාහිර සමුපකාර අලෙවි සමාගම නමින් හඳින්වෙන සමාගමක් මෙයින් පිහිටුවනු ලැබේ.
- (2) “බස අස” සමාගම පළමු උපවගන්තියෙන් ඊට වෙන්කර දෙන ලද නාමයෙන් සංස්ථාවක් විය යුතු අතර ඊට අවිච්ඡින්න පැවැත්මක් හා පොදු මුද්‍රාවක් තිබිය යුතුය. “බස අස” විසින් එම නමින් නඩු පැවරීමද නඩු පවරනු ලැබීමද කරනු ලැබිය හැකි අතර, නිශ්චල හෝ වංචල දේපළ අත්පත් කර ගැනීම, දැරීම හෝ පවරා දීමටද හැකියාව ඇත්තේය.
- “බස අස” හි සාමාජිකත්වය. 2. (1) “බස අස” සමාගම පහත සඳහන් තැනැත්තන්ගෙන් සමන්විත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයකින් යුක්ත විය යුතුය.
- (අ) නිල බලයෙන් පත් කරනු ලබන සාමාජිකයන් තිදෙනෙකුගෙන් එනම්,
- (i) විෂයභාර අමාත්‍යවරයාගේ ලේකම්වරයා හෝ ඔහු විසින් නම් කරනු ලබන අමාත්‍යාංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරියෙකු,
- (ii) පළාතේ මුදල් අමාත්‍යවරයා විසින් නම් කරනු ලබන පළාතේ මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරියෙකු,
- (iii) බස්නාහිර පළාතේ සමුපකාර සංවර්ධන කොමසාරිස් : සහ
- (ආ) අමාත්‍යවරයා විසින් නම් කරනු ලබන,
- (i) වෙළඳාම, වාණිජ මුදල් හෝ පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳ පළපුරුද්දක් ඇතැයි පෙනී යන තැනැත්තන් අතරින් තිදෙනෙකු හා,
- (ii) “බස අස” සඳහා 10% ට වැඩි කොටස් යොදවනු ලබන බස්නාහිර පළාතේ ලියාපදිංචි සමුපකාර සමිතියකින් නම් කරනු ලබන එක් නියෝජිතයෙකු බැගින් අධ්‍යක්ෂවරු 15 දෙනෙකු, පත් කළ යුතුය.
- (ඇ) ඉහත ආ (ii) අනුව 10% ක කොටස් යොදවනු ලබන සමිති සංඛ්‍යාව අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සාමාජික සංඛ්‍යාව කොපමණ සංඛ්‍යාවක් වුවද අවසාන සංඛ්‍යාව ඔත්තේ සංඛ්‍යාවක් විය යුතුය.
- (2) (අ) පළාතේ විෂයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් අතරින් එක් සාමාජිකයකු සභාපතිවරයා ලෙසත් වාණිජ ගිණුම්කරණය හා අලෙවිකරණය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ප්‍රවීණයකු කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ ලෙසත් පත් කරනු ලැබිය යුතුය.
- (ආ) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයා පැමිණ සිටින සෑම අවස්ථාවකම ඔහු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමේ මූලසූත්‍ර දැරිය යුතු අතර, ඔහු නොමැති අවස්ථාවක අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ යම් සාමාජිකයකු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ රැස්වීමේ මූලසූත්‍ර සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මගින් තෝරාගත යුතුය.
- (3) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සඳහා පත් කරනු ලැබූ තැනැත්තකු එක දිනට තුන් මසක් රැස්වීම්වලට සාධාරණ හේතුවක් නොමැතිව සහභාගී නොවීම හේතුවෙන් ඔහුගේ සාමාජිකත්වය අහෝසි වන අතර යම් තැනැත්තකු ඉවත් කිරීම යෝග්‍ය බව පළාත් විෂයභාර අමාත්‍යවරයාට හැඟී යන අවස්ථාවක එම සාමාජිකයා ඉවත් කිරීමේ බලය, පළාත් විෂයභාර අමාත්‍යවරයා සතු වන අතර, ඒ සඳහා අදාළ කොටස් හිමි සමුපකාර සමිතියේ නම් කරනු ලබන නියෝජිතයකු ඉදිරි ධුර කාලය සඳහා පත් කළ යුතුය.
- (4) මරණය, ඉල්ලා අස්වීම හෝ විෂයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයේ පල කරනු ලබන දැන්වීමක් මගින් ඉවත් කරනු ලැබීම නිසා කලින් ධුරය හිස් කළහොත් මිස සමාගමේ සෑම සාමාජිකයකුම ඔහුගේ පත්වීමේ දින සිට අවුරුදු තුනක කාලයක් ධුරය දැරිය යුතුය. තවද ඔහු ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබ ඇත්නම් මිස නැවත පත් කරනු ලැබීමට සුදුස්සකු වන්නේය.
- (5) (අ) මෙම වගන්තියේ පළමුවන උපවගන්තියේ (ආ) ඡේදයේ විධිවිධාන යටතේ පත් කරනු ලබන සාමාජිකයෙකුට අමාත්‍යවරයා වෙත කරනු ලබන දැනුම්දීමක් මගින් ස්වකීය සාමාජිකත්වයෙන් ඉල්ලා අස්විය හැකි අතර, ඒ සාමාජිකයාගේ ධුර කාලයෙන් ඉකුත් නොවී ඇති කාලය, ධුරය දැරීමට අමාත්‍යවරයා විසින් එකී විධිවිධාන යටතට ගැනිය හැකි වෙනත් තැනැත්තකු පත් කරනු ලැබිය යුතුය.

- (ආ) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය යම් සාමාජිකයෙකු හෝ සභාපතිවරයා රෝගීවීම නිසා හෝ යම් අඛණ්ඩතාවයක් නිසා හෝ ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව සිටීම නිසා හෝ වෙනත් යම් සාධාරණ හේතුවක් නිසා හෝ ඔහුගේ ධුරයේ කාර්යය ඉටු කිරීමට අපොහොසත් වන අවස්ථාවක එම සාමාජිකයා වෙනුවට, ඔහු නියෝජනය කරන සමිතියේ වෙනත් තැනැත්තකු ඔහුගේ නිල කාලය තුළ එම ධුරයේ කාර්යය ඉටු කිරීමට පළාත් අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කළ යුතුය.
- (6) “බස අස” හි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය රැස්වනු ලබන සෑම දිනයක් සඳහාම එක්එක් රැස්වීමකට සහභාගී වූ සෑම සාමාජිකයකුටම අමාත්‍යවරයා විසින් කලින් කල තීරණය කරනු ලබන පාරිශ්‍රමිකයක් ගෙවනු ලැබිය හැකිය.
- (7) කිසිදු මහජන නියෝජිත ආයතනයක නියෝජිත ධුරයක් හෝ සභික ධුරයක් දැරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික ධුරයක් දැරීමට නුසුදුසුකමක් වන්නේය.
- (8) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ කවර සාමාජිකයකු හෝ “බස අස” සමග සෘජුව හෝ වක්‍රව කිසිදු ගිවිසුම්ගත සම්බන්ධතාවක් පැවතීම හෝ ව්‍යාපාරික සම්බන්ධතා පැවැත්වීම හෝ ගනුදෙනු සිදුකිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සාමාජිකත්වය අහෝසි වීමට හේතු වන්නේය.
3. (1) “බස අස” හි මුද්‍රාව සභාපතිවරයා භාරයේ තිබිය යුතුය. “බස අස” හි මුද්‍රාව.
- (2) “බස අස” හි මුද්‍රාව එහි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලබන ආකාරයට වෙනස් කළ හැකිය.
- (3) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් දෙදෙනෙකු ඉදිරිපිටදී හැර කිසිම සාධන පත්‍රයකට හෝ ලියවිල්ලකට “බස අස” හි මුද්‍රාව නොතැබිය යුතු අතර තමන් පැමිණ සිටි බවට සාක්ෂි වශයෙන් ඒ දෙදෙනා විසින් ඒ සාධන පත්‍රයට හෝ ලේඛනයට තම අත්සන තැබිය යුතුය.
4. (1) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ රැස්වීමක් සඳහා වූ ගණපූරණය මුළු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික සංඛ්‍යාවෙන් 1/3 විය යුතුය. “බස අස” හි ගණපූරණය.
- (2) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලැබිය යුතු යැයි මෙම ප්‍රඥප්තියෙන් බලය දී ඇති සියලු කාරණා සහ ප්‍රශ්න මෙම ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන වලට අනුකූලව පවත්වනු ලබන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය රැස්වීමකට පැමිණ සිටින සාමාජිකයන්ගේ බහුතර ඡන්දයෙන් තීරණය කරනු ලැබිය යුතුය.
- (3) යම් රැස්වීමකට පැමිණ සිටින සාමාජිකයන්ගේ ඡන්දය යම් ප්‍රශ්නයක් සම්බන්ධයෙන් සමලෙස බෙදී තිබෙන අවස්ථාවක එම රැස්වීමේ මූලාසනය දරන දරන්නාට තමාට ඇති ඡන්දයට අමතරව තීරක ඡන්දයක් ඇත්තේය.
- (4) ඉහත (3) වන වගන්තිය ප්‍රකාරව තීරක ඡන්දය පාවිච්චි කළ හැකි වන්නේ එකී ප්‍රශ්නය පිළිබඳව එදින නොපැමිණි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සියලු සාමාජිකයන් දැනුවත් කිරීමෙන් පසුව එළඹෙන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමකදීය.
- (5) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් අතර යම් පුරප්පාඩුවක් තිබියදී වුවද, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ක්‍රියා කළ හැකිය. එවැනි පුරප්පාඩුවක් තිබීම හෝ සාමාජිකයකු පත් කිරීමෙහි හෝ නම් කිරීමෙහි ලා යම් දෝෂයක් තිබීම පමණක් හේතුකොට ගෙන අධිකාරියෙහි යම් ක්‍රියාවක් හෝ කටයුත්තක් අවලංගු වීම හෝ අවලංගු වූ සේ සලකනු ලැබීම සිදු නොවිය යුතුය.

II වන කොටස

බස්නාහිර සමුපකාර අලෙවි සමාගමේ අරමුණු

5. බස්නාහිර සමුපකාර අලෙවි සමාගමේ අරමුණු පහත දැක්වෙන පරිදි වේ:

“බස අස” හි අරමුණු.

- (1) නිෂ්පාදන මිලදී ගැනීම හා එම නිෂ්පාදන පාරිභෝගික ජනතාව අතර තරඟකාරී මිලකට අලෙවි කිරීම.
- (2) කොග රැස් කිරීම, රජයේ ආනයන අපනයන නීති රෙගුලාසිවලට යටත්ව පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය කොග ආනයනය කිරීම හා අපනයනය කිරීම.
- (3) සමුපකාර විෂයභාර අමාත්‍යවරයාගේ පූර්ව අනුමැතිය ඇතිව එකී සමාගමේ කොග හා සිල්ලර අලෙවිසැල් හා නියෝජිත ආයතන පිහිටුවා පවත්වාගෙන යාම.

- (4) විෂයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් බලය පවරනු ලබන ආකාරයට බස්නාහිර සමුපකාර අලෙවි සමාගමේ ප්‍රවර්ධනය සඳහා කටයුතු කිරීම.
- (5) බස්නාහිර පළාතේ ජනතාවගේ පෝෂණ තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම, ඒ සඳහා අවශ්‍ය ආහාර ද්‍රව්‍ය හිඟයකින් තොරව වෙළඳපලට සැපයීම, තරඟකාරී මිල ගණන් යටතේ එම ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමට පාරිභෝගිකයාට පහසුකම් සැලසීම.

III වන කොටස

බස්නාහිර සමුපකාර අලෙවි සමාගම හි බලතල හා කාර්තව්‍ය

“බස අස” හි බලතල.

6. බස්නාහිර සමුපකාර අලෙවි සමාගමට එකී සමාගම් ඉහත 05 වගන්තියේ විස්තර කළ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම අරබයා අවශ්‍ය වන සියලුම ක්‍රියාවන් කිරීමේ බලතල ඇත්තේය.

“බස අස” හි කාර්තව්‍ය

7. “බස අස” හි කාර්තව්‍ය පහත සඳහන් පරිදි විය යුත්තේය.
 - (1) පෝෂ්‍යදායී ආහාර ද්‍රව්‍ය තොග නිෂ්පාදනය, ආනයනය කිරීම හා නිෂ්පාදකයන් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා එම නිෂ්පාදන මිලදී ගැනීම, එකී නිෂ්පාදන අපනයනය කිරීමට හා ආනයනයට අවශ්‍ය සේවා පහසුකම් සැලසීම හා පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය තොග හා සිල්ලර වශයෙන් බෙදා හැරීම.
 - (2) සමුපකාර සමිති වලට, පෞද්ගලික වෙළඳුන්ට හා පාරිභෝගිකයින්ට ගුණාත්මක තත්ත්වයේ භාණ්ඩ තරඟකාරී මිල ගණන් යටතේ කොග හා සිල්ලරට සැපයීම.
 - (3) මෙම ප්‍රඥප්තියේ සඳහන් බලතල හෝ කාර්යය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී හා අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමේදී අවශ්‍ය වන කොන්ත්‍රාත්තු සහ ගිවිසුම් වලට එළැඹීම.
 - (4) යම් නිශ්චල හෝ වංචල දේපලක් අත්පත් කර ගැනීම, දැරීම, බද්දට හෝ කුලියට දීම, උකස් කිරීම, ඔඩිපනය කිරීම, විකිණීම හෝ අන්‍යාකාරයෙන් බැහැර කිරීම.
 - (5) මූල්‍යමය ආකාරයෙන් හෝ වෙනත් ආකාරයෙන් ලැබෙන ත්‍යාග, ප්‍රදාන, සහනාධාර හෝ ණය මුදල් පිළිගැනීම හා “බස අස” හි අරමුණු අරබයා ඒවා යොදා ගැනීම.
 - (6) මෙම ප්‍රඥප්තියේ බලතල හා කාර්යය ක්‍රියාත්මක කිරීම හා ඉටු කිරීමට අවශ්‍ය වන හෝ ඊට ආනුශංගික වන ක්‍රියාවන්හි නිරත වීම.

IV වන කොටස

බස්නාහිර සමුපකාර අලෙවි සමාගමෙහි කාර්යය මණ්ඩලය

“බස අස” හි කාර්ය මණ්ඩලය.

8. (1) (අ) “බස අස” හි කාර්යයන් ඉටු කිරීමට හා බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලයක් සිටිය යුතු අතර, ඔවුන්ගේ පත් කිරීම් මාරු කිරීම් හා විනය පාලනය කිරීම් කටයුතු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් කළ යුතුය.
 - (2) සාමාන්‍යාධිකාරීවරයකු පූර්ණ කාලීනව සිටිය යුතු අතර ඔහු කාර්ය මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාද විය යුත්තේය.
 - (3) “බස අස” හි කටයුතු මෙහෙයවීම, බලතල කාර්තව්‍ය හා කාර්යය සංශෝධනය කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමද සේවා නියුක්තිකයන්ගේ පරිපාලනයද සාමාන්‍යාධිකාරීගේ සාමාන්‍ය විධානයට හා පරිපාලනයට යටත් විය යුතුය.
 - (4) කාර්යය මණ්ඩලයේ චේතනය හෝ වැටුප් තීරණය කිරීම කාර්ය මණ්ඩලයට වෙනත් පාරිශ්‍රමික ගෙවීම් තීරණය කිරීම, සේවා ප්‍රත්‍යයන් හා සේවා කොන්දේසි තීරණය කිරීමද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මගින් සිදු කළ යුතුය.

9. (1) මෙම ප්‍රඥප්තිය යටතේ හෝ “බස අස” හි විධානය මත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ හෝ කාර්ය මණ්ඩලයේ නිලධාරියකු විසින් හෝ සේවකයෙකු හෝ නියෝජිතයකු සඳහා වශයෙන් කරනු ලබන හෝ සඳහා වශයෙන් කරන ලද්දේ යයි සලකන යම් ක්‍රියාවක් සම්බන්ධයෙන් එවැනි යම් නිලධාරියකුට, සේවකයකුට හෝ නියෝජිතයකුට විරුද්ධවද,
- (2) මෙම ප්‍රඥප්තිය යටතේ “බස අස” විසින් සඳහා වශයෙන් කරනු ලබන හෝ කරන ලද්දේ යයි සලකා යම් ක්‍රියාවක් සම්බන්ධයෙන් “බස අස” ට විරුද්ධවද අධිකරණය ඉදිරියේ නඩු නොපැවරිය යුතුය.
- (3) (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් යම් තැනැත්තෙකු විසින් මෙම ප්‍රඥප්තිය යටතේ හෝ “බස අස” හි විධානය මත හෝ කරන ලද යම් ක්‍රියාවක් සම්බන්ධයෙන් ඔහුට/ඇයට විරුද්ධව යම් අධිකරණයක් ඉදිරියේ පවරන ලද යම් සිවිල් හෝ අපරාධ නඩුවකදී එකී ක්‍රියාව කරන ලද්දේ සඳහා වශයෙන් යයි අධිකරණය තීරණය කරන්නේ නම් ඔහු විසින් දරන ලද වියදම් “බස අස” හි අරමුදලින් ගෙවනු ලැබිය යුතුය.
10. (1) “බස අස” හි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ යම් සාමාජිකයකු හෝ යම් සේවා නියුක්තිකයකු දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ අර්ථානුකූලව රජයේ සේවකයකු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතුය.
- (2) “බස අස” අල්ලස් පනතේ අර්ථානුකූලව උපලේඛන ගත ආයතනයක් වශයෙන් සලකනු ලැබිය යුතුය.

V වන කොටස

මුදල්

11. (1) “බස අස” සඳහා ඒ නමින් අරමුදලක් තිබිය යුතුය.
- (2) (අ) “බස අස” හි ප්‍රයෝජනය සඳහා පළාත් සභාව විසින් කලින් කල සම්මත කරනු ලබන සියලුම මුදල්,
- (ආ) බස්නාහිර පළාතේ ලියාපදිංචි සමුපකාර සමිතිවලින් “බස අස” අරමුදලට යොදවනු ලබන මුදල්,
- (ඇ) “බස අස” හි බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කාර්ය හා කර්තව්‍ය ඉටු කිරීමෙහි ලා ඵයට ලැබිය හැකි සියලුම මුදල්,
- (ඈ) පාර්ලිමේන්තුව විසින් සාදනු ලබන්නාවූ කවර හෝ ප්‍රභවයකින් ණය, පරිත්‍යාග, න්‍යාග හෝ ප්‍රදාන වශයෙන් ලැබිය හැකි සියලුම මුදල්,
- (ඉ) “බස අස” හි බැරට උපවිත වන්නා වූ සියලුම මුදල්, සමාගමේ අරමුදලට බැර කරනු ලැබිය යුතුය.
- (3) “බස අස” වෙත ලැබී එහි අරමුදලට බැර කරනු ලැබිය යුතු සියලුම මුදල් පළාතේ ආණ්ඩුකාරතුමා අනුමත කළ රාජ්‍ය අංශයේ බැංකුවක තැන්පත් කරනු ලැබිය යුතුය.
12. (1) “බස අස” හි කටයුතු කළමනාකරණය කිරීමේදී ද එහි සාමාජිකයන්ට සහ සේවා නියුක්තිකයන්ට පාරිශ්‍රමික ගෙවීමේදී ද මෙම ප්‍රඥප්තිය යටතේ “බස අස” හි බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සහ කාර්ය හා කර්තව්‍ය ඉටුකිරීමේදී “බස අස” විසින් දරන ලද යම් වියදමක් පියවීමේ කාර්ය සඳහා සහ “බස අස” විසින් කලින් කල බලය දෙනු ලබන වෙනත් යම් කාර්ය සඳහාත් අරමුදලින් ගෙවීම් කරනු ලැබිය හැකිය.
- (2) “බස අස” හි අරමුදලින් කරනු ලබන සියලු ගෙවීම් සඳහා වූ චෙක්පත් හෝ අණකර “බස අස” විසින් ඒ සඳහා බලය පවරනු ලැබූ දෙදෙනෙකු විසින් අත්සන් කරනු ලැබිය යුතුය.
13. (1) “බස අස” හි මුදල් වර්ෂය ලින් වර්ෂය විය යුතුය.
- (2) රිති මගින් කලින් කල නියම කරන්නා වූ ආකාරයට “බස අස” විසින් එහි ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් දක්වන ගිණුම් පවත්වාගෙන යා යුත්තේය.
- (3) “බස අස” හි සියලුම ගිණුම් වාර්තා අඩංගු ලිපි ලේඛන එහි ප්‍රධාන කාර්යාලයේ රඳවා තැබිය යුත්තේය.

- “බස අස” හි ගිණුම් වාර්තා පිළියෙල කිරීම.
14. (1) “බස අස” විසින් සෑම වර්ෂයකම දෙසැම්බර් මස 31 වන දින හෝ එදිනට පෙර ස්වකීය ගිණුම් කටයුතු අවසන් කළ යුතු අතර, එදිනට එය සතු වත්කම් හා බැරකම් දක්වන ලාභාලාභ ගිණුම සහ ශේෂ පත්‍රය පිළියෙල කළ යුතුය.
- (2) ලාභාලාභ ගිණුමට හා ශේෂ පත්‍රයට එය පිළියෙල කිරීමේ වගකීම දරන්නා වූ පුද්ගලයන් දෙදෙනෙකු විසින් අත්සන් තැබිය යුතුය.
- (3) සෑම මුදල් වර්ෂයක් සම්බන්ධයෙන්ම එකී වර්ෂයේ ආදායම් වියදම් ගිණුම හා ශේෂ පත්‍රය අනුගාමී වර්ෂයේ දෙවැනි මාසය අවසන් වීමට පෙර සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුත්තේය.
- “බස අස” හි ගිණුම් විගණනය.
15. (1) සෑම මුදල් වර්ෂයක් සම්බන්ධයෙන්ම ආදායම් වියදම් ගිණුම හා ශේෂ පත්‍රය අනුගාමී වර්ෂයේ මාර්තු මස 15 වෙනි දිනට පෙර විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
- (2) “බස අස” හි ගිණුම් විගණනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 වන වගන්තියේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතුය.
- (3) අදාළ ගිණුම් විගණනයේදී 1971 අංක 38 දරණ මුදල් පනතේ විධිවිධානද අවශ්‍ය වෙතත් කිරීම් සහිතව අදාළ විය යුතුය.
- (4) 15(1) සඳහන් පරිදි යම් වර්ෂයක් සම්බන්ධයෙන් විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව ලැබීමේදී එම කරුණුවලට අදාළව පැහැදිලි කිරීම් සහිතව පරිපාලනය කිරීම පිළිබඳව සාමාන්‍යාධිකාරීවරයාගේ වාර්තාවක් පහත දැක්වෙන ලේඛනද සමග විෂයභාර අමාත්‍යවරයා වෙත යැවීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව,
ශේෂ පත්‍රය : සහ
ලාභාලාභ ගිණුම.
- (5) (4) ඡේදය යටතේ තමා වෙත එවන ලද වාර්තාවේ හා ලේඛනවල පිටපත් අමාත්‍යවරයා විසින් පළාත් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතුය.

VI වන කොටස

දේපල අත්කර ගැනීමේ බලය

- “බස අස” හි නිශ්චල දේපළ අත්කරගැනීමේ බලය.
16. (1) මෙම ප්‍රඥප්තියේ අරමුණු සඳහා පළාත තුළ පිහිටි යම් නිශ්චල දේපලක් අත්කර ගැනීම අවශ්‍ය බව “බස අස” විසින් අදහස් කරන විටදී, අත්පත් කර ගැනීමට අපේක්ෂිත දේපල සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍යවරයාගේ ඉල්ලීම මත කරන ලද අමාත්‍ය මණ්ඩල නිර්දේශයන් මගින්,
- එකී දේපල රජයේ දේපලක් වන විට ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ වූ නමවන උපලේඛනයේ ලැයිස්තු අංක 01 හි 16, 21 හා 27 වන කරුණු යටතේ වූ කාර්යයන් සඳහා එකී දේපල “බස අස” වෙත ලබා දෙන ලෙස,
- එකී දේපල පොද්ගලික දේපලක් වන විට ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ පනත යටතේ වූ කාර්යයන් සඳහා “බස අස” වෙනුවෙන් මධ්‍යම රජයේ ඉඩම් විෂයය භාර අමාත්‍යවරයා විසින් අත්පත් කර දෙන ලෙස,
- ඉල්ලීමේ යෝජනාවක් සම්මත කරනු ලැබිය හැකිය.
- (2) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ වන යෝජනාවක් පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් සම්මත කර ඇති විටකදී එකී යෝජනාව,
- (අ) රජයේ දේපලක් සම්බන්ධයෙන් වන විට එම දේපල අයත් රජයේ ආයතනය වෙත, හෝ
- (ආ) පොද්ගලික දේපලක් සම්බන්ධයෙන් වන විට මධ්‍යම රජයේ ඉඩම් විෂයය භාර අමාත්‍යවරයා වෙත, විෂය භාර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් විසින් ඒ පිළිබඳ නියමිත ආකෘති පත්‍රයක් ප්‍රධාන ලේකම්වරයා මගින් යොමු කළ යුතුය.
- (3) (2) වන උප වගන්තිය යටතේ ඉදිරිපත් කරන ලද අයදුම්පත්‍රයක් මත එකී දේපල “බස අස” වෙත පවරා ගැනීම සම්බන්ධව යැවිය යුතු යම් මුදලක් වේ නම් එය “බස අස” හි අරමුදලින් ගෙවිය යුතුය.

VII වන කොටස

අමාත්‍යවරයා සතු බලතල

17. (1) මෙම ප්‍රඥප්තිය යටතේ වූ කාර්ය සම්බන්ධව සමාගමේ බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳව අමාත්‍යවරයා විසින් පරීක්ෂා කළ හැකි අතර, එසේ පරීක්ෂා කර සමාගමට විශේෂ හෝ සාමාන්‍ය විධානයක් නිකුත් කරනු ලැබිය හැකි අතර, සමාගම විසින් ඒ විධාන ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වන්නේය.
- (2) සමාගමේ කටයුතුවලට අදාළව තමාට අවශ්‍ය වන්නා වූ තොරතුරු ලිඛිතව තමා වෙත සපයන ලෙස අමාත්‍යවරයා විසින් කලින් කල සමාගම විධාන කරනු ලැබිය හැකිය.
- (3) සමාගමේ මූල්‍යමය තත්ත්වය සහ ක්‍රියාකාරිත්වය සම්බන්ධව පරීක්ෂණයක් පැවැත්විය යුතු යයි අමාත්‍යවරයා අදහස් කරන අවස්ථාවක අමාත්‍යවරයා විසින් හෝ ඔහු විසින් ලිඛිතව බලය පවරන ලද පුද්ගලයකු විසින් හෝ විධිමත් පරීක්ෂණයක් පැවැත්විය හැකිය.
- (4) (3) වන උපවගන්තිය ප්‍රකාරව විධිමත් පරීක්ෂණයක් පවත්වන අවස්ථාවක දී පරීක්ෂණය පවත්වන සිදුවීම සම්බන්ධව අමාත්‍යවරයාට හෝ ඔහු විසින් බලය පවරන ලද නිලධාරියාට අවශ්‍ය යැයි ඉල්ලා සිටින පොත්පත්, ලිපිලේඛන හා ගිණුම් වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීමට සමාගමේ සාමාජිකයන් හා නිලධාරීන් බැඳී සිටින්නේය.
18. (1) මෙම ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම හා බලාත්මක කිරීමට අදාළව පහත සඳහන් සියලුම කරුණු හෝ ඉන් යම් කරුණක් සම්බන්ධයෙන් මෙම ප්‍රඥප්තියෙන් පැවරෙන බලතලවල ව්‍යාප්තියට භානියක් නොමැතිව මෙම ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූල නොවන රීති සෑදීම අමාත්‍යවරයා විසින් කරනු ලැබිය හැකිය.
- (අ) “බස-අස” හි රැස්වීම් පැවැත්වීම.
- (ආ) “බස-අස” හි ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී වශයෙන් සාමාන්‍යාධිකාරීවරයාගේ බලතල හා කාර්ය.
- (ඇ) ඇස්තමේන්තු හා අයවැය ලේඛන පිළියෙල කිරීම.
- (ඈ) ගිණුම් තැබීම.
- (ඉ) “බස-අස” හි සාමාජිකයන්ට පාරිශ්‍රමික ගෙවීම.
- (ඊ) “බස-අස” හි සේවකයන්ට හා නිලධාරීන්ට ගෙවීම් කටයුතු කිරීම.
- (එ) ආහාර හා පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය තොග නිෂ්පාදනය හා එකී නිෂ්පාදන මිලදී ගැනීම, එකී නිෂ්පාදන ආනයනය සහ අපනයනයට අවශ්‍ය සේවා පහසුකම් සැලසීම, අලෙවිය සඳහා ආහාර පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය තොග සැපයීම, සිල්ලරට විකිණීම.
- (ඒ) “බස-අස” විසින් එළඹෙන කොන්ත්‍රාත්තු හා ගිවිසුම්, නිශ්චල හා ව-චල දේපළ අදාළ වන කර්තව්‍ය.
- (2) මෙම වගන්තිය යටතේ අමාත්‍යවරයා විසින් සාදනු ලබන සෑම රීතියක්ම ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු අතර, එසේ පළ කිරීමෙන් පසු මාස 03 ක් ඇතුළත අනුමැතිය සඳහා පළාත් සභාවට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
- (3) (2) වන උපවගන්තිය යටතේ සාදනු ලබන සෑම රීතියක්ම පළ කිරීමෙන් පසු හැකි තාක් ඉක්මණින් එකී රීතියට අවසර දීම කරන ලෙසට වූ යෝජනාවක් මගින් පළාත් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, එය සම්මත කිරීම පරිච්ඡින්න කිරීම හෝ සංශෝධනය කිරීම පළාත් සභාවට කළ හැකිය. පළාත් සභාව මගින් පරිච්ඡින්න කිරීමේ හෝ සංශෝධනය කිරීමේ නිවේදනයක් නොපමාව ගැසට් පත්‍රයේ පළ කළ යුතුය. තවද, එකී පරිච්ඡින්න කිරීම හෝ සංශෝධනය කිරීම එකී පළ කිරීමේ දින සිට එහෙත් ඒ දිනයට පෙරාතුව එම රීතිය යටතේ කරනු ලැබ තිබිය හැකි යම් දෙයකට හෝ ආරම්භ කර තිබිය හැකි යම් දෙයකට හෝ ආරම්භ කර තිබිය හැකි යම් නීති කෘත්‍යයකට භානියක් නොමැතිව බලපෑ යුතුය.

VIII වන කොටස

ආරවුල් බේරුම් කරණය

19. “බස-අස” හි සේවය කරන්නකු හෝ කලින් සේවයේ නියුතුව සිටිය අයෙකු හා “බස-අස” අතරත් “බස-අස” සහ “බස-අස” සමග සම්බන්ධ ව්‍යාපාර කටයුතු කරන්නාවූ පුද්ගලයන් හෝ ආයතන අතරත් ඇතිවන ආරවුල් බේරුම් කරණය සඳහා යොමු කළ යුතුය.
20. දෙපාර්ශවය විසින් එක් බේරුම්කරුවකු බැගින් තම කළ යුතුය.
21. (1) බේරුම් කරණයට යොමුවීමට පෙර බේරුම්කරුවන් විසින් තීරකවරයෙක් පත් කරගත යුතුය.

ආරවුල් බේරුම් කරණය

- (2) බේරුම්කරුවන්ට තීරකවරයකු පත් කර ගැනීම සඳහා එකඟතාවයකට පැමිණීමට නොහැකි වුවහොත් අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයා විසින් තීරකවරයෙක් පත් කරගත යුතුය.
- (3) පාර්ශවයක් විසින් තීරකවරයා වෙත ගෙවිය යුතු පරිශ්‍රමික ප්‍රමාණය අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයා විසින් තීරණය කළ යුතු අතර, බේරුම්කරණ ක්‍රියාවලිය සඳහා එළඹීමට පෙර පාර්ශවයන් විසින් තීරකවරයා වෙත ගෙවිය යුතු පාරිශ්‍රක ගෙවා අවසන් කළ යුතුය.
22. බේරුම්කරණය තුළින් යම් ආරවුලක් නිරාකරණය කර ගැනීමට නොහැකි වුවහොත් ගැටලුවේ ස්වභාවය අනුව එය වාණිජ මහාධිකරණය වෙත හෝ දිසා අධිකරණය වෙත යොමු කළ යුතුය.

IX වන කොටස

“බස-අස” විසුරුවා හැරීම

“බස-අස” විසුරුවා හැරීම.

23. “බස-අස” හි ආර්ථික ස්ථාවරත්වය හා ක්‍රියාපටිපාටීන් පිළිබඳව අමාත්‍යවරයා සෑහීමකට පත් නොවන්නේ නම් රජයේ ගැසට් පත්‍රයේ හෝ පළාතේ ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන නිවේදනයක් මගින්:
- (1) එකී නිවේදනයේ සඳහන් දින සිට බලපාන පරිදි “බස-අස” විසුරුවා හැරීම.
- (2) පුද්ගලයෙක් හෝ පුද්ගලයන් කිහිප දෙනෙකු ඇවරකරුවකු හෝ ඇවරකරුවන් ලෙස පත්කිරීම කළ හැකිය.
24. (1) ඇවර කිරීමේදී සමාගමේ වත්කම්වලින් පළමුව ඇවර කිරීම් වියදම් පියවාගෙන ඉන් අනතුරුව එහි වගකීම් පියවීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- (2) සමාගම ඇවර කිරීමේ ක්‍රියාවලිය අවසන් වූ පසුව ඇවර කිරීම් දැන්වීමක් පළාතේ ගැසට් පත්‍රයේ පළ කළ යුතු අතර, එකී දැන්වීමේ දින සිට වසර දෙකක් ගත වූ පසුව කිසිදු හිමිකම් පැමිණීමක් සමාගමට එරෙහිව ඉදිරිපත් කිරීමට කිසිදු පුද්ගලයෙකුට නොහැක.
- (3) (1) වන උප වගන්තියේ හා (2) වන උප වගන්තියේ සඳහන් කාරණා සිද්ධ කිරීමෙන් පසුව ඉතිරිවන යම් මුදලක් වේ නම්, එය බස්නාහිර පළාත් සභා අරමුදලට බැර කළ යුතුය.

X වන කොටස

ලිඛිත නීතීන් අදාළ නොවීම හා අර්ථ නිරූපනය

ලිඛිත නීතීන් අදාළ නොවීම

25. “බස-අස” සඳහා සමාගම් ආඥා පනත හෝ සමාගමක් පිහිටුවීම හා නියාමනය කිරීම සඳහා අදාළ වන වෙනත් ලිඛිත නීතියක් හෝ අදාළ නොකර ගත යුතුය.
26. “බස-අස” හි කටයුතු පහත සඳහන් ආකාරයට මුද්දර ගාස්තු ගෙවීමෙන් නිදහස් විය යුතුය.
- (1) යම් නීත්‍යානුකූල ලේඛනයක් සමාගම විසින් හෝ සමාගම වෙනුවෙන් හෝ සමාගමේ ප්‍රයෝජනය සඳහා සකස් කරන්නේ නම් එකී ලේඛනය සඳහා යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ අය කළ යුතු යැයි නියම කර ඇති මුද්දර ගාස්තු.
- (2) ලේඛන ලියාපදිංචිය සඳහා තත් කාලයේ අය කරන්නාවූ ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු.

අර්ථ නිරූපනය

27. පද සම්බන්ධයෙන් අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වුවහොත් මිස මෙම ප්‍රඥප්තියේ :
- “අමාත්‍යවරයා” යන්නෙන් බස්නාහිර පළාතේ, පළාත් සභාවේ වාණිජ හා වෙළඳ විෂය භාර අමාත්‍යවරයා අදහස් වේ.
- “අමාත්‍යාංශය” යන්නෙන් බස්නාහිර පළාතේ, පළාත් සභාවේ වාණිජ හා වෙළඳ විෂය අදාළ වන අමාත්‍යාංශය අදහස් වේ.
- “පළාත් සභාව” යන්නේ 13 වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ පිහිටුවන ලද බස්නාහිර පළාත් සභාව අදහස් වේ.
- “අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්” යන්නෙන් බස්නාහිර පළාතේ, පළාත් සභාවේ වාණිජ හා වෙළඳ විෂය අයත් වන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා අදහස් වේ.
- “පුද්ගලයා” යන්නට, පොදු සංස්ථාවක්, සමාගමක්, රජයට අනුබද්ධ ආයතනයන්ද අදහස් වේ.
- “බස-අස” යන්නෙන් බස්නාහිර සමුපාකාර අලෙවි සමාගම අදහස් වේ.
- “සමුපාකාර සමිති” යන්නෙන් බස්නාහිර පළාත තුළ ක්‍රියාත්මක වන සියලුම සමුපාකාර සමිති අදහස් වේ.
28. මෙම පනතේ සිංහල, දෙමළ සහ ඉංග්‍රීසි පාඨ අතර යම් අනුකූලතාවයක් ඇති වුවහොත් එවිට සිංහල භාෂා පාඨය බල පැවැත්විය යුතුය.